

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 23C/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421202718
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Mazúchová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6421202718.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom v právnej veci žalobkyne C. Č., L.. XX.XX.XXXX, P. J. T. XX, XXX XX T., proti žalovanej C. D., L.. XX.XX.XXXX, P. J. T. XX, XXX XX T., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.
- II. Súd žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa návrhom doručeným súdu dňa 08.09.2021 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX, T.Ú.. T. S. L. B. Č.. XXX, T.Ú.. T., a to do právoplatne ukončenej veci o vrátenie daru.

2. Návrh žalobkyňa odôvodnila tým, že žalovanej, svojej dcére, na základe Darovacej zmluvy zo dňa 11.02.2013 darovala svoje podiely na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX, T.Ú. T. Žalovaná sa tak stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na B. Č.. XXX, T.Ú.. T., M. T., M. Ž. L. Y., v podiele 1/1, a to: parcela registra Q. T. Č.. XXX/X o výmere 153 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra Q. T. Č.. XXX/X, o výmere 97 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra Q. T. Č.. XXX/X, o výmere 27 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra Q. T. Č.. XXX/X, o výmere 142 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie. Žalobkyňa na základe Darovacej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX darovala žalovanej tiež svoje podiely na nehnuteľnostiach zapísaných na B. Č.. XXX, T.Ú.. T., M. T., okres Žiar nad Hronom, v podiele 1/2, a to: parcela registra C KN č. XXX/X, o výmere 3274 m2, druh pozemku trvalý trávny porast, parcela registra C KN č. XXX/X, o výmere 304 m2, druh pozemku ostatná plocha, parcela registra C KN č. XXX/XX, o výmere 4445 m2, druh pozemku trvalý trávny porast, parcela registra C KN č. XXX/XX, o výmere 456 m2, druh pozemku trvalý trávny porast, parcela registra E KN č. XXX, o výmere 43 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie. Za posledné tri roky sa však vzťahy medzi žalobkyňou a žalovanou veľmi zhoršili a aj napriek tomu, že má žalobkyňa vážne zdravotné problémy, žalovaná jej odmieta poskytnúť akúkoľvek starostlivosť a opateru. Žalobkyňa uviedla, že žalovaná ju psychicky týra, úplne jej zamedzuje styk s vnúčatami, slovnou ju uráža, vyhráža sa jej, že ju zbaví svojprávosti a odmieta jej poskytnúť stravu. Žalovaná sa vyjadřila, že „najradšej by žalobkyňu ako svojej matke podávala žrať cez okienko“. Žalobkyňa si stravu zabezpečuje sama z Psychiatrickej nemocnice v Kremnici, kde bola predtým zamestnaná. Na vyšetrovania žalobkyňu vozia známi a susedia, ktorí jej rovnako zabezpečujú nákupy potravín, drogérie a ďalších životných potrieb. V roku 2012 podala žalovaná na žalobkyňu podnet na trestné stíhanie z dôvodu, že o nej šíri nepravdivé skutočnosti a že ju ohovára. Žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že je rozhodnutá podať v najbližších dňoch na súd žalobu

o vrátenie daru v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaná hrubo porušuje dobré mravy a dopúšťa sa hrubej nevďačnosti voči žalobkyni - svojej matky.

3. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. c) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, nenakladala s určitými vecami alebo právami.

7. Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

8. Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 CSP, veta prvá, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Neodkladné opatrenie je inštitútom v civilnom procese, ktorého funkciou je zabrániť bezodkladnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania, v už začatom konaní, alebo po skončení konania vo veci samej nastať. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej úpravy právnych pomerov by došlo k nepriaznivému zásahu do práv strany, resp. že existuje obava, že druhá strana sporu výkon rozhodnutia o nároku žalobcu zmarí alebo aspoň ohrozí. Hoci pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd z časového hľadiska podrobnejšie dokazovanie nevykonáva, v každom prípade je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Okrem existencie nároku musí navrhovateľ neodkladného opatrenia osvedčiť i to, že úprava pomerov strán neznenie odklad, alebo že by bol prípadný budúci výkon rozhodnutia ohrozený. Ako vyplýva z účelu neodkladného opatrenia, súd pred jeho nariadením nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Úlohou konania o neodkladnom opatrení totiž nie je nahrádzať konanie vo veci samej, nakoľko sa v ňom nevykonáva dokazovanie v takom rozsahu, v akom by to bolo potrebné vo veci samej. Súd neodkladné opatrenie nariadi, len ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia, a ak je potrebné upraviť dané pomery bezodkladne. Skutkový a právny stav veci súd posudzuje podľa náležitostí návrhu vyžadovaných v § 326 CSP. Súd sa v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré vyplývajú z návrhu a z dôkazov, ktoré navrhovateľ súdu predloží. Vzhľadom na povahu neodkladného opatrenia, účastníci konania nemusia byť vypočutí a súd nie je povinný vykonávať žiadne iné dokazovanie. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa upravujú pomery účastníkov v prípade stavu, ktorý neznesie odklad. Pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti a jeho účelom je rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Navrhovateľ však musí osvedčiť potrebnosť bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami konania. Nariadenie neodkladného opatrenia teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku),

a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Navrhovateľ neodkladného opatrenia má v tomto prípade dôkaznú povinnosť a povinnosť tvrdenia, pokiaľ ide o skutočnosti preukazujúce, že je daný dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia a musí jednoznačne preukázať aj existenciu hrozacej ujmy, to znamená, že musí nepochybné osvedčiť, že bez nariadenia neodkladného opatrenia by mohla vzniknúť značná, závažná a dokonca neodstrániteľná ujma. Tieto skutočnosti je navrhovateľ povinný osvedčiť, preto CSP v § 326 ods. 2 ukladá navrhovateľovi povinnosť pripojiť k návrhu všetky listiny, na ktoré sa odvoláva. Vo všeobecnosti platí, že je výlučne vecou navrhovateľa neodkladného opatrenia, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku, pre ktorý požaduje dočasnú ochranu, ako aj potrebu nevyhnutnej úpravy pomerov medzi stranami podložil dostatočnými dôkazmi, z ktorých súd vyvodí závery o prípustnosti a opodstatnenosti takéhoto návrhu. Pokiaľ žalobca v návrhu nedostatočne opíše rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, resp. tieto opíše len všeobecne alebo vôbec neuvedie, súd nemá inú možnosť ako takýto návrh zamietnuť.

13. Súd po posúdení podaného návrhu súd dospel k záveru, že návrhu na vydanie neodkladného opatrenia nebolo možné vyhovieť, nakoľko žalobkyňa neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia musí mať súd potrebu neodkladnej úpravy pomerov jednoznačne osvedčenú z okolností konkrétneho prípadu. Dôkazné bremeno pritom zaťažuje samotnú žalobkyňu ako navrhovateľku neodkladného opatrenia. Samotná skutočnosť, že žalovaná hrubo porušuje dobré mravy a odmieta starostlivosť o svoju matku - žalobkyňu, potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami neosvedčuje. Žalobkyňa v návrhu neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti odôvodňujúce potrebu bezodkladnej úpravy, ani nepredložila žiadne dôkazy preukazujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, a teda že existuje dôvodná obava, že žalovaná mieni akokoľvek disponovať s predmetnými nehnuteľnosťami. Súd poukazuje na to, že žalobkyňa v návrhu na neodkladné opatrenie uvádza, len skutočnosti relevantné pre konanie o vrátenie daru. Podaný návrh neobsahuje žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali neodkladnú potrebu uložiť povinnosť žalovanej nenakladať s nehnuteľnosťami. Okolnosti súvisiace s potrebou vydať neodkladné opatrenie, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť nenakladať s nehnuteľným majetkom, v návrhu žalobkyne úplne absentujú.

14. Právo nakladať s predmetom vlastníctva „ius disponendi“ je jedným zo základných subjektívnych oprávnení vlastníka. Nariadením neodkladného opatrenia obmedzujúceho dispozičné oprávnenie dochádza nevyhnutne k zásahu do základných práv povinnej osoby, a to najmä do základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Z daného hľadiska musí byť preto zásah do právnej sféry povinnej osoby legitímny a v súlade s princípom proporcionality. Navyše nemožno opomenúť fakt, že v takomto prípade musí mať súd za preukázané, že potreba neodkladnej úpravy pomerov vznikla a pomery medzi stranami nie je možné upraviť iným spôsobom. K uvedenému sa vyjadril aj Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp.zn. 15Co/76/2021 zo dňa 29.07.2021, ktorý uviedol nasledovné: „Odvolací súd poukazuje na to, že neodkladné opatrenie, ktorého predmetom má byť zákaz nakladania s vecami alebo právami, má svoje ústavné i zákonné limity, keď z ústavného hľadiska je nutné vychádzať z toho, že zákaz disponovania s vecami alebo právami je vždy zásadným zásahom do ústavou garantovaného vlastníckeho práva a Ústava Slovenskej republiky pripúšťa nútené obmedzenie vlastníckeho práva iba v nevyhnutnej miere (čl. 20 ods. 4 ústavy), toto musí súd rešpektovať aj pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia a musí dbať na to, že neodkladné opatrenie je opatrenie výnimočnej povahy. Pri požadovaní zákazu dispozície s predmetom vlastníctva, prípadne spoluvlastníctva, je potrebné konkrétnymi úkonmi vlastníka doložiť, že zásah do jeho ústavného práva je opodstatnený a k uplatnenému právu navrhovateľa neodkladného opatrenia spĺňa požiadavku primeranosti.“ Žalobkyňa bola povinná predložiť súdu s návrhom také dôkazy, ktoré by svojou podstatou preukazovali dôvodnú obavu, že žalovaná mieni akokoľvek s predmetnými nehnuteľnosťami disponovať. Žalobkyňa síce vo svojom návrhu uvádza, že súdu predloží dodatočne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, no do dnešného dňa tak neurobila. Súd poukazuje tiež na to, že žalobkyňa ani len v návrhu neuviedla okolnosti, ktoré by súviseli s uložením povinnosti žalovanej nenakladať s majetkom. Vzhľadom na uvedené, má súd za to, že navrhovateľ neodkladného opatrenia musí svoje tvrdenia doložiť takými úkonmi vlastníka nehnuteľnosti, ktoré by dostatočne odôvodňovali uloženie povinnosti nenakladať s predmetným majetkom. Ako už bolo vyššie spomenuté, žalobkyňa vo svojom návrhu uvádza len skutočnosti, ktoré súvisia s hrubým porušovaním dobrých mravov a právom na vrátenie daru. Povinnosť nenakladať s majetkom, môže súd uložiť vlastníkovi majetku, len v prípade ak sú dostatočne preukázané dôvody, pre ktoré nemôže mať majetok vo vlastnej dispozícii. Žalobkyňa však nič nebráni v tom, aby

podala žalobu a domáhala sa tak svojho práva na vrátenie daru od žalovanej. Vzhľadom na uvedené, súd návrh na neodkladné opatrenie ako nedôvodný zamietol.

15. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. bez návrhu

16. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

17. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, pričom súd z dôvodu hospodárnosti rozhodol súčasne aj o výške trov konania. Vzhľadom na to, že súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, v konaní bola úspešná žalovaná, následkom čoho by vznikol žalovanej nárok na náhradu trov konania. Z obsahu súdneho spisu je však zrejmé, že žalovanej v doterajšom priebehu konania žiadne trovy nevznikli, súd preto súčasne s rozhodovaním o nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s článkom 17 základných princípov CSP a publikovaného rozhodnutia R 72/2018 z dôvodu hospodárnosti zároveň aj o výške trov konania a s poukazom na skutočnosť, že žalovanej žiadne trovy nevznikli rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

18. Nakoľko súd žalovanej náhradu trov konania nepriznal, postup podľa § 262 ods. 2 CSP sa neuplatní a súd nebude po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodovať o výške trov konania samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie (§ 357 písm. d/, m/ CSP), ktoré je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Žiar nad Hronom, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 359 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní

došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.